

STEPHEN KING

HOLLY

"PARASTA KINGIÄ!"

New York Times

TAMMI

Holly Gibney esiintyy kirjoissa:

Mersumies (2014, suom. 2016)

Etsivä löytää (2015, suom. 2017)

Viimeinen vartio (2016, suom. 2018)

Ulkopuolinen (2018, suom. 2019)

Mitä enemmän verta (2020, suom. 2021)

Holly (2023, suom. 2024)

STEPHEN KING

HOLLY

SUOMENTANUT ILKKA REKIARO

TAMMI

HELSINKI

Sitaatin Vachel Lindsayn runosta ”Kongo” suomentanut Ville Repo,
teoksessa *Runon suku* (toim. Jarkko Laine)

Sitaatit William Shakespearen teoksista *Hamlet* ja *Macbeth* suomentanut Paavo Cajander

ENGLANNINKIELINEN ALKUTEOS *HOLLY* ILMESTYI YHDYSVALLOISSA 2023.

COPYRIGHT © 2023 BY STEPHEN KING

PUBLISHED BY AGREEMENT WITH STEPHEN KING, C/O THE LOTTS AGENCY, LTD.,

NEW YORK AND LICHT & BURR LITERARY AGENCY, COPENHAGEN.

SUOMENKIELINEN LAITOS © ILKKA REKIARO JA TAMMI 2024

TAMMI ON OSA WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖTÄ

PAINETTU EU:SSA

ISBN 978-952-04-5502-6

Omistan tämän Chuck Verillille:
editorille, agentille ja ennen kaikkea ystävälle.

1951–2022

Kiitos, Chuck.

”Joskus universumi heittää ihmiselle köyden.”

BILL HODGES

17. lokakuuta 2012

1

Kaupunki on vanha eikä enää kehuttavassa kuosissa, eikä ole järvi-kään, jonka rannoille se on rakennettu, mutta varsin viihtyisiäkin kortteleita siellä vielä on. Pitkäaikaiset asukkaat olisivat kai yhtä mieltä siitä, että viihtyisin on Sugar Heights, ja sen kaduista viihtyisin Ridge Road, joka kaartaa loivasti rinnettä alas Bell-yliopistolta kolmen kilometrin päähän Deerfieldin puistoon. Matkalla puistoon Ridge Road ohittaa monta mallikelpoista taloa, joista osan omistavat yliopiston opettajat ja kaupungin menestyksekkäimmät korkeasti koulutetut – lääkärit, juristit, pankkiirit ja pyramidin huipulle sijoittuvat liikkeenjohtajat. Useimmat näistä taloista ovat moitteettomasti maalattuja, koukerokoristeisia viktoriaanisia erkkereitä myöten.

Ridge Road päättyy puistoon, joka ei ole yhtä iso kuin Manhattanin keskelle hajareisin jämähtänyt puisto mutta melkein. Deerfield on kaupungin silmäterä, ja koko joukko puutarhureita pitää sen edustuskunnossa. Puistoon tosin kuuluu hoitamaton länsipuoli Red Bank Avenuen tuntumassa. Sitä kutsutaan Pusikoksi, ja siellä hiippailee joskus pimeällä ihmisiä aikomuksenaan ostaa tai myydä huumeita, ja siellä tehdään ajoittain ryöstöjä, mutta Pusikon osuus on vain 1,2 hehtaaria kolmestasadasta. Kaikki muu on nurmea ja kukkia, joiden lomassa kiemurtavilla käytävillä rakastuneet kuljeksivat, vanhat herrat lukevat sanomalehtiä (nykyään yhä useammin näytöltä) ja naiset rupattelevat, jotkut tuudittaen pienokaista kalliissa vaunuissa. Deerfieldin puistossa on kaksi lampea, joista

toisella joskus näkee miesten tai poikien uittavan kauko-ohjattavia purjeveneitä. Toisessa joutsenet ja sorsat lipuvat edestakaisin. Löytyy myös leikkikenttä pikkuväelle. Oikeastaan puistossa on kaikki paitsi uimala; valtuusto silloin tällöin keskustelee ajatuksesta, joka kuitenkin kerta toisensa jälkeen hyllytetään. Kustannussyistä, näet.

Tämä lokakuun ilta on vuodenaikaan nähden lämmin, mutta tiikusade on saanut kaikki pysymään neljän seinän sisällä lukuun ottamatta yhtä vannoutunutta hölkkääjää. Hän on Jorge Castro, joka opettaa yliopistossa luovaa kirjoittamista ja latinalaisamerikkalaista kirjallisuutta. Erikoisalastaan huolimatta on hän syntyperäinen yhdysvaltalainen. Jorgella on tapana sanoa olevansa yhtä jenkkiäinen kuin *pie de manzana*.

Heinäkuussa neljäkymmentä täyttänyt Jorge Castro ei pysty enää narraamaan itseään, että on se nuori leijona, jonka esikoisromaani nousi myyntilistojen kärkeen. Neljänkymmenen iässä on lakattava narraamasta itseään, että on missään suhteessa nuori. Jos itsensä psyykkää uskomaan että ”neljäkymmentä on uusi kaksikymmentäviisi” tai muuta hevonkukkuu, saa pian huomata joutuneensa kaltevalle pinnalle. Aluksi ote lipeää pikkuisen, mutta sitten se löystyy entisestään, ja yhtäkkiä sitä onkin viisikymppinen, jonka maha pömpöttää vyön yli ja lääkekaapissa on statiinia. Kaksikymppisenä elimistö antaa anteeksi. Nelikymppisenä anteeksianto on parhaimmillaankin tilapäistä. Jorge Castro ei halua viisikymmentä täyttäessään huomata, että hänestä on tullut periamerikkalainen lullukka.

Itsestä on ryhdyttävä pitämään huolta nelikymppisenä. Koneisto vaatii huoltoa, koska uuteen vaihto ei ole mahdollista. Siksi Jorge juo aamulla appelsiinimehua (kaliumia) ja syö yleensä kaurapuuroa (antioksidantteja) ja rajoittaa punaisen lihan syönnin yhteen kertaan viikossa. Kun pikkunälkä yllättää, hän saattaa hyvinkin avata sardiinipurkin. Sellaisessa kalassa on paljon omega kolmosia. (Ja hyvä maku!) Hän tekee aamuisin helppoja voimisteluliikkeitä ja juoksee iltaisin, ei verenmaku suussa vaan antaakseen nelikymppisille keuhkoille ja nelikymppiselle pumpulle tilaisuuden näyttää kyntensä (leposyke: 63). Jorge haluaa näyttää nelikymppiseltä ja tuntea olonsa nelikymppiseksi, kun hän täyttää viisikymmentä, mutta kohtalo on

irvileuka. Jorge Castro ei elä edes neljäkymmentäyksivuotiaaksi.

2

Jorgen rutiini, josta hän pitää kiinni jopa tihkusateisena iltana, on juosta puistoon vajaan kilometrin päässä kampukselta sijaitsevasta talosta, jonka hän jakaa Freddyyn kanssa (he saavat asua siinä ainakin sen aikaa kuin Jorgen määräaikainen opettajanpesti yliopistossa jatkuu). Puistossa hän yleensä venyttelee selkäänsä ja juo vyölaukussa kuljettamaansa vitamiinivettä ennen kuin hölkkää takaisin. Tihku oikeastaan virkistää, eikä hän joudu sateella pujottelemaan muiden juoksijoiden, kävelijöiden tai pyöräilijöiden lomitse. Pyöräilijät ovat pahin vitsaus, koska he luulottelevat olevansa oikeutettuja ajamaan jalkakäytävällä eikä kadulla, vaikka siellä on pyöräkaista. Tänä iltana jalkakäytävä on yksin Jorgen käytettävissä. Sade pitää huolen siitä, ettei hänen tarvitse edes vilkuttaa asukkaille, jotka kauniina iltana istuskelisivat isoilla, varjoisilla kuisteillaan nauttimassa raittiista ilmasta.

Ainoa poikkeus on vanha runoilija. Naisella on yllään anorakki, vaikka vielä kahdeksalta on reilusti toistakymmentä astetta, sillä hän on laihtunut viiteenkymmeneen kiloon (lääkäri nuhtelee häntä joka käynnillä liian laihaksi) ja palelee helposti. Ja jopa kylmää enemmän hän kärsii kosteudesta. Mutta hän sinnittelee ulkona, sillä tänä iltana on luvassa runo, kunhan hän onnistuu ujuttamaan sormet sen kannen alle ja vääntämään sen auki. Hän ei ole kirjoittanut ainuttakaan keskikesän jälkeen, ja hänen on päästävä alkuun ennen kuin ruoste alkaa syödä. Hänen on löydettävä jälleen äänensä, kuten opiskelijat toisinaan sanovat. Sitä paitsi tästä voisi tulla *hyvä* runo. Kenties jopa *tähdellinen* runo.

Sen täytyy alkaa siitä, miten utu kiertää katuvalojen ympärillä hänen taloan vastapäätä ja edetä siitä *mysteeriin*, kuten runoilija sitä nimittää. Käsite on kaikenkattava. Utu piirtää hitaasti liikkuvia renkaita, kauniita ja hopeanhohtoisia haloja. Hän ei halua käyttää sanaa *halo*, koska se on lukijan odottama sana, laiskan kirjoittajan

sana. Melkein klisee. *Hopeanhoito* sen sijaan... tai kenties vain *hopeinen*...

Naisen ajatukset harhautuvat, ja hän huomaa nuoren miehen (89-vuotiaasta 40-vuotias näyttää hyvin nuorelta) hölkkäävän kengänpohjat läpsyen kadun toisella puolella. Runoilija tuntee miehen, hän on se residenssikirjailija, jonka mielestä Gabriel García Márquez ripusti kuun taivaalle. Miehellä on pitkä tumma tukka ja räkäjarruviikset, joten hän tuo vanhan runoilijan mieleen erään hurmaavan hahmon elokuvasta *Prinsessan ryöstö*: ”Nimeni on Inigo Montoya, sinä tapoit isäni, valmistaudu kuolemaan.” Miehellä on keltainen pusero, jonka selässä on heijastinnauha, ja naurettavan piukat juoksuhausut. Hän juoksee kuin tuli hännän alla, runoilijan äiti olisi saattanut sanoa. Tai kuin viimeistä päivää.

Runoilijan katse palaa katulyhtyyn, joka on suoraan vastapäätä hänen taloaan. Hän ajattelee: *Ylinen hopeinen ei juoksijaa havahduta / Kumaja ei kellot nää*.

Se ei kelpaa, koska se on liian proosallista, mutta sillä hän pääsee alkuun. Hän on saanut sormensa runon kannen alle. Hänen on mentävä sisään, otettava lehtiö eteen, ruvettava raapustamaan. Hän istuu kuitenkin vielä kotvan katsellen, miten hopeiset ringit kiertävät kehää katulyhtyjen ympärillä. *Halo*, hän ajattelee. *En voi käyttää sanaa, mutta siltä ne pirulauta näyttävät*.

Hän näkee keltaisesta pusakasta enää vilauksen ja sitten juoksija katoaa pimeään. Vanha runoilija nousee vaivalloisesti jaloilleen, irvistää lonkan vihlaisulle ja köpöttää sisälle.

3

Jorge Castro lisää hiukan vauhtia. Hän on nyt saavuttanut steady staten, keuhkot ottavat enemmän ilmaa, endorfiinit antavat potkua. Edessä näkyy jo puisto, jonka vanhanaikaiset katulyhdyt hehkuvat mystisen kellertävinä. Tyhjän leikkikentän edessä on pieni pysäköintialue, jolla on vain yksi ajoneuvo, pakettiauto. Avoimesta liukuovesta ulkonee luiska märälle asfaltille. Luiskan juurella on iäkäs

mies pyörätuolissa, ja hänen vierellään tuolia roplaa iäkäs nainen toinen polvi maassa.

Jorge pysähtyy, kumartuu, tarttuu käsillä reisiin, odottaa huohotuksen tasaantumista ja vilkaisee autoa. Takapuskurin sinivalkoisessa rekisterikilvessä on pyörätuolilogo.

Nainen katsoo juoksijaan. Naisella on tikkitakki ja huivi. Jorge ei heti tunnista naista, pienen pysäköintialueen valaistuksessa ei ole hurraamista. ”Iltaa! Tarvitsetteko apua?”

Nainen suoristautuu. Pyörätuolissa istuva mies heilauttaa voimatonta kättään. Hänellä on yllään villatakki ja päässä lätsä.

”Akku on tyhjä”, nainen sanoo. ”Jorgehan se siinä.”

Nyt Jorge tunnistaa naisen. Professori Emily Harris opettaa englanninkielistä kirjallisuutta... tai opetti, taitaa olla nykyisin emerita. Ja tuolissa on hänen miehensä, opettajia hänkin. Jorge ei ollut tiennyt, että mies on liikkumisrajoitteinen, tätä ei ole liiemmin näkynyt kampuksella – he työskentelevät eri laitoksilla ja eri rakennuksissa – mutta hänen muistaakseen mies vielä viime kerralla oli pystynyt kävelemään. Rouvaa Jorge sen sijaan näkee varsin usein laitoksen erinäisissä kokoontumisissa ja kulttuuritapahtumissa. Jorgesta tuntuu, ettei hän kuulu Emily Harrisin suosikkeihin, etenkin sen kokouksen jälkeen, jossa keskusteltiin runoilijoiden sittemmin lakautetusta työpajasta. Keskusteltiin aika kiivaaseen sävyyn.

”Minähän se”, Jorge sanoo. ”Ilmeisesti haluatte päästä kotiin kivattelemaan.”

”Se olisi mukavaa”, sanoo herra Harris. Tai professori Harris, kenties se on oikea titteli. Herran villatakki on ohut, ja hän hytisee hiukan. ”Jaksaisitkohan työntää minut ramppia ylös, poikaseni?” Herra yskäisee, selvittää kurkkuaan, yskäisee taas. Hänen vaimonsa, joka on laitoksen kokouksissa reipas ja arvonsa tunteva, näyttää nyt neuvottomalta ja rähjäiseltä. Lohduttomalta. Jorge miettii, kuinka kauan he ovat olleet täällä ja miksei Emily ole soittanut apua paikalle. *Ehkä hänellä ei ole kännykkää*, Jorge ajattelee. *Tai jätti sen kotiin. Iäkkäät unohtavat kaikenlaista.* Emily ei tosin voi olla kovin paljon yli seitsemänkymmenen. Pyörätuolissa istuva puoliso näyttää vanhemmalta.

”Enköhän minä pysty auttamaan. Onhan jarru pois päältä?”

”Totta kai”, Emily Harris sanoo ja astuu sivuun, kun Jorge tarttuu kädensijoihin ja pyöräyttää tuolin ympäri niin, että herra Harris katsoo luiskaan päin. Jorge vetää tuolia kolme metriä takaperin vauhdinottoon. Jotkut sähköpyörätuolit ovat raskaita. Hän ei halua, että voimat loppuvat puolimatassa ja hän joutuu päästämään tuolin takaisin alas. Tai, Luoja paratkoon, että se kaatuisi kyljelleen ja ukko kellahtaisi asfaltille.

”Nyt mentiin, herra Harris. Pitäkää kiinni, pyörä saattaa tärähtää.”

Harris puristaa käsinojia, ja Jorge huomaa, miten harteikas hän on. Suorastaan lihaksikas, sen näkee villatakista huolimatta. Jorge arvelee, että kun jalat eivät enää kannaa, ylävartalo vahvistuu ponnistelun myötä. Jorge kiihdyttää kohti luiskaa.

”Hop hopeinen hujautaa!” herra Harris huutaa hyväntuulisesti.

Luiskan alku on helppo nousta, mutta sitten pyörätuolin vauhti alkaa hidastua. Jorge kumartuu, ponnistaa ja saa tuolin pysymään liikkeessä. Hänen tällä tavoin ystävällisesti avustaessaan mieleen juolahtaa outo ajatus: tässä osavaltiossa rekisterikilvet ovat punavalkoisia, ja vaikka Harrisit asuvat Ridge Roadilla kuten hän (Jorge näkee Emily Harrisin usein pihatöissä), pakettiauton kilpi on sinivalkoinen kuten lännenpuoleisessa naapuriosavaltiossa. Eräs toinenkin seikka kummeksuttaa: hän ei muista nähneensä tätä autoa heidän kadullaan. Hän on nähnyt Emilyn ajavan selkä suorana kuin rautakanki siistillä pikku Subarulla, jonka takapuskurissa on Obama-tarra...

Kun Jorge pääsee luiskan niskalle nyt melkein vaakasuoraan kumartuneena, käsivarret ojentuneina ja juoksutossut pitorajalla, hänen niskaansa pistää ötökkä. Sen täytyy olla iso, kenties ampiiainen, koska pistokohtaa alkaa kuumoittaa. Hän ei ole aiemmin saanut pistiäisestä allergista reaktiota, mutta kerta se on ensimmäinenkin, ja yhtäkkiä silmissä sumenee ja voima katoaa käsivarsista. Tossut luistavat märällä rampilla ja toinen polvi kolahtaa siihen.

Pyörätuoli rullaa kohta takaperin ja jään alle –

Mutta se ei rullaa. Rodney Harris napsauttaa kytkintä ja tuoli siirtyy sulavasti huristen autoon. Harris hyppää tuolista, kiertää sen ketterästi ja katsoo miestä, joka on polvillaan luiskalla märkä tukka

otsaan liimautuneena ja posket sateesta märkinä kuin hän hikoilisi. Sitten Jorge lysähtää mahalleen.

”Katsos mokomaa!” Emily huudahtaa hiljaa. ”Nappiin meni.”

”Autapa vähän”, Rodney sanoo.

Vaimo, jolla myös on jalassa juoksutossut, tarttuu Jorgea nilkoista. Mies käy kiinni käsivarsista. He nostavat Jorgen autoon. Luiska vetäytyy sisään. Rodney (joka sattumoisin todella on professori) istuu vasempaan kapteenin tuoliin. Emily polvistuu ja sitoo Jorgen ranteet yhteen nippusiteellä, joskin se on luultavasti tarpeeton varotoimi. Jorge viruu vintti pimeänä (ilmaus, jota vanha runoilijamme ei melko varmasti kelpuuttaisi) ja kuorsaa raskaasti.

”Kaikki hyvin?” kysyy Rodney Harris Bell-yliopiston biotieteiden laitokselta.

”Kaikki hyvin!” Emilyn ääni tihkuu innostusta. ”Me teimme sen, Rodney! Saimme tämän kusipään haaviin!”

”Siivompaa kieltä, kultaseni”, Rodney sanoo. Sitten hän hymyilee. ”Mutta olet oikeassa. Me saimme hänet haaviin.” Hän painaa kaasua ja lähtee nousemaan mäkeä.

Vanha runoilija nostaa katseensa lehtiöstä, jonka kannen kuva esittää pieniä punaisia kottikärryjä, näkee pakettiauton ajavan ohi ja kumartuu jatkamaan runoan.

Pakettiauto kääntyy Ridge Road 93:n pihaan. Harrisit ovat asuneet talossa lähes kaksikymmentäviisi vuotta. Se on heidän omansa eikä yliopiston työsuhdeasunto. Vasemman autotallin ovi avautuu, pakettiauto ajaa talliin ja ovi sulkeutuu. Ridge Roadilla on jälleen hiljaista. Utu kiertää kehää katulamppujen ympärillä.

Kuin halo.

4

Jorge palaa hitaasti tajuihinsa. Päätä särkee silmittömästi, suuta kuuva ja maha käy. Hän ei tiedä, kuinka paljon hän on juonut, mutta näin hirveää krapulaa ei saa ihan pienestä. Ja missä hän ryyppäsi? Tiedekunnan kemuissako? Kirjoitusseminaarin kokoontumisessa,

jossa hän epäviisaasti päätti juopotella kuten opiskelijavuosinaan? Vetikö hän kannit riidelyään taas kerran Freddyyn kanssa? Yksikään selitys ei kuulosta oikealta.

Hän avaa silmät odottaen häikäisevää aamukirkkautta, joka lennättää uuden kipusalaman kaltoin kohdeltuun pääparkaankin, mutta valo onkin himmeää. Se on lempeää valoa, ottaen huomioon hänen ahdistuneen tilansa. Hän näyttää makaavan futonilla tai joogamatolla. Sen vieressä on sanko, muovinen pesusanko, joka on kukaties ostettu Walmartista tai Dollar Treestä. Jorge tietää, miksi se on siinä, ja yhtäkkiä hän tietää myös, miltä Pavlovin koirista on täytynyt tuntua kellon soidessa, sillä hänen ei tarvitse kuin katsoa sankoa, kun mahaa jo kouristaa. Hän käy polvilleen ja oksentaa rajusti. Seuraa tauko – hän ehtii vetää henkeä pari kertaa – ja sitten hän oksentaa taas.

Maha asettuu, mutta päätä särkee niin julmasti, että tuntuu kuin se halkeaisi ja putoaisi kahtena puolikkaana lattialle. Hän sulkee vuotavat silmänsä ja odottaa, että kipu lakkaisi. Lopulta se lakkaa, mutta oksennuksen maku suussa ja nenässä kuvottaa. Hän pitää edelleen silmät kiinni, hapuilee sankoa ja sylkii siihen, kunnes saa suunsa edes osittain puhtaaksi.

Jorge avaa taas silmät, kohottaa päätään (varovasti) ja näkee kalterit. Hän on häkissä. Se on tilava, ja se on pitkässä huoneessa, mutta se on silti häkki. Kattovaloissa on varmasti kirkkaussäätö, koska huoneessa on hämärää. Hän näkee betonilattian, joka on niin puhdas, että siltä voisi syödä – jos hänellä olisi ruokahalua. Häkin edessä oleva huoneen puolikas on tyhjillään. Sen keskeltä kohoavat portaat. Niitä vasten nojaa lattiaharja. Portaiden takana on hyvin varustettu verstaas, seinälle ripustettuja työkaluja ja vannesaha. Lisäksi siellä on jirisaha – kätevä mutta hinnakas laite. Muutama pensasleikkuri ja pensassaksia. Jakoavainsarja huolellisesti kokojärjestyksessä. Krominvärisiä pistorasioita pöydällä, jonka vieressä näkyvä ovi johtaa... jonnekin. Kaikki tyyppilliset kotinikkarin välineet, kautta linjan hyvin hoidettuja.

Vannesahan alla ei ole sahanpuruja. Sen takana on kone, jollaista Jorge ei ole aiemmin nähnyt: iso, keltainen, laatikkomainen, melkein teollisen ilmanvaihtolaitteen kokoinen. Jorge päättelee, että

ilmanvaihtolaite sen täytyy olla, koska siitä lähtevä kumiputki on viety seinän läpi, mutta ei hän sellaista silti koskaan ole nähnyt. Jos laitteessa on valmistajan nimi, se on varmaankin toisella puolella.

Hän katsoo häkissä ympärilleen ja pelästyy. Syynä eivät ole niinkään Dasani-vesipullot, joita on pöydän virkaa tekevän oranssinvärisen muovilaatikon päällä, vaan vinon katon alle nurkkaan pantu sininen muovinen kapistus. Se on siirrettävä wc-pönttö, sellainen jota huonokuntoiset käyttävät, jos vielä pystyvät nousemaan sängystä mutta eivät enää käymään kylpyhuoneessa.

Jorgesta ei tunnu, että hänellä olisi vielä voimia nousta jaloilleen, joten hän konttaa pöntölle ja avaa kannen. Hän näkee pohjalla sinistä vettä ja haistaa niin väkevän puhdistusaineen hajun, että silmät alkavat taas vuotaa. Hän sulkee kannen ja konttaa takaisin futonille. Niin sekaisin kuin hän onkin, hän tietää, mitä siirrettävä wc merkitsee: häntä aiotaan pitää täällä pitkään. Hänet on siepattu. Mutta häntä ei ole siepannut mikään kartelli, kuten hänen romaanissaan nimeltä *Katalepsia*, eikä hän ole Meksikossa eikä Kolumbiassa. Kuulostaa uskomattomalta, mutta hänet sieppasi kaksi iäkästä professoria, joista toinen on hänen työtoverinsa. Ja jos tämä on heidän kellarinsa, Jorge ei ole kovinkaan kaukana omasta talostaan, missä Freddy varmaan paraikaa lukee olohuoneessa ja siemailee...

Mutta ei. Freddy on lähtenyt, ainakin tilapäisesti. Lähtenyt viimeisen riidan jälkeen tyyppilliseen tuihtuilevaan tapaansa.

Jorge tutkii kalteriristikkoa. Se on siististi hitsattua terästä. Työ on varmasti tehty tässä verstaassa, tällaista häkkiä ei taatusti voi tilata netistä, mutta kalterit vaikuttavat jämeriltä. Hän tarttuu yhteen kaksin käsin ja rynkyttää. Kalteri ei anna myöten.

Hän katsoo kattoon ja näkee valkoisia levyjä, joihin on porattu pieniä reikiä. Äänieristettä. Hän näkee muutakin: alas kurkistavan lasisilmän. Jorge kääntää kasvonsa siihen päin.

”Oletteko te siellä? Mitä te haluatte?”

Ei vastausta. Jorge miettii, huutaisiko ja käskisi päästää hänet vapaaksi, mutta mitä sillä saavuttaisi? Sulkeeko kukaan toista ihmistä kellarihäkkiin (hänen täytyy olla kellarissa) oksennusämpärin ja wc-pöntön kanssa, jos aikoo heti ensimmäisen huudon kuultuaan tulla

kipin kapin portaat alas ja sanoa *Voi anteeksi, sattui iso erehdys?*

Jorge pissattaa, kupla on jo otsassa. Hän tarttuu kaltereihin ja nousee niiden varassa seisomaan. Päässä välähtää taas kipusalama, mutta ei ihan niin paha kuin ne, joita hän kohtasi uidessaan taju-hinsa. Hän laahustaa pöntölle, nostaa kannen, avaa vetoketjun ja yrittää. Ensin ei tule mitään, vaikka rakkoo pakottaa. Jorge on aina arkaillut yleisökäymälöissä, hän ei baseball-otteluissa käydessään seiso pisoaarilla, eikä nyt saa mielestä tuijottavaa lasisilmää. Hän on selin siihen, mikä auttaa muttei tarpeeksi. Hän laskee, montako päivää kuluva kuuta on jäljellä, sitten montako päivää on jouluuun, vanhaan kunnon *feliz navidadiin*, ja se keino tepsii. Hän virtsaa melkein kokonaisen minuutin ajan ja tarttuu sitten vesipulloon. Hän huljuttaa ensimmäistä kulausta suussaan ja sylkäisee sen pönttöön. Sitten hän juo pullon tyhjäksi.

Jorge palaa kaltereiden viereen ja silmäilee pitkää huonetta: häkin takaista tyhjää puoliskoa, portaita, verstasta. Hänen katseensa hakeutuu aina vanne- ja jiirisahaan. Sellaisia työvälineitä ei ole häkkiin suljetun miehen hyvä vatvoa, mutta niitä on vaikea olla katsomatta. On vaikea olla ajattelemta vihlovaa ininää, jota vannesaha pitää mäntyä tai tuijaa leikatessaan.

Hän muistelee juoksulenkkiä tihkusateessa. Hän muistaa Emilyn ja tämän miehen. Hän muistaa, miten he harhauttivat häntä ja sitten antoivat piikin mitä lie ainetta. Sen jälkeen filmi oli poikki, kunnes hän heräsi häkissä.

Miksi he tekivät sellaisen tempun? Miksi?

”Haluatteko jutella?” hän kysyy lasisilmältä. ”Minulle sopii vaikka heti. Kertokaa mitä haluatte!”

Ei vastausta. Huoneessa on melkein hiirenhiljaista, vain hänen laahustavat askeleensa kuuluvat, ja vihkisormuksen kilahtelu kalteria vasten. Se ei ole hänen sormuksensa, hän ja Freddy eivät ole naimisissa. Ainakaan vielä eivätkä ehkä koskaan, niin huonosti heillä menee. Jorge veti sormuksen isänsä kädestä sairaalassa muutama minuutti sen jälkeen, kun Papi kuoli. Hän on pitänyt sitä siitä lähtien jatkuvasti.

Kuinka pitkään hän on ollut täällä? Hän katsoo rannekelloaan, sen-

kin hän otti kuolleelta isältään muistoksi, mutta nuppivetoisesta kellosta ei ole nyt apua, sillä se on pysähtynyt vartin yli yhdeltä. Yöllä vai päivällä, hän ei tiedä. Eikä hän muista, milloin hän sen viimeksi veti.

Harrisit. Emily ja Ronald. Vai Robert? Jorge tietää, keitä he ovat, ja eikö se enteile pahaa?

Se *saattaa* enteillä pahaa, hän rauhoittelee itseään.

Äänieristetyssä huoneessa ei ole mitään mieltä huutaa – ja sitä paitsi päätä alkaisi taas särkeä – joten hän istuu futonille odottaamaan, että jotain tapahtuu. Että joku tulee selittämään, mistä helvetistä tässä on kyse.

5

Jorge torkahtaa, piikitetyn aineen vaikutus ei ole vielä loppunut, pää painuu kenoon ja suupielestä alkaa valua kuolaa. Myöhemmin, isän kellon mukaan edelleen vartin yli yhdeltä, yläkerrassa avautuu ovi ja joku lähtee laskeutumaan portaita. Jorge nostaa päätään (kipu vilaisee taas, mutta ei pahasti) ja näkee mustat lyhytvartiset lenkkarit, nilkkasukat, siistit ruskeat lahkeet ja sitten kukkakuvioisen esiliinan. Emily Harris on tulossa. Tarjottimen kanssa.

Jorge nousee seisomaan. ”Mitä on tekeillä?”

Emily ei vastaa, vaan laskee tarjottimen puolen metrin päähän häkistä. Tarjottimella on pullea ruskea pussi työnnettynä isoon muoviseen automukiin, sellaiseen josta riittää kahvia pitkällekin matkalle. Sen vieressä on lautasella jotain iljettävää, kimpale tummanpunaista lihaa, joka kelluu vielä tummemman punaisessa liemessä. Jorgea oksettaa jo sitä katsoessa.

”Emily, turha luulla, että minä syön tuon.”

Emily ei sano mitään. Hän tarttuu harjaan ja työntää tarjotinta betonilla. Häkin ristikossa on lattian korkeudella saranoitu luukku (*he ovat suunnitelleet tätä*, Jorge ajattelee). Kahvimuki kaatuu osueensa vain kymmenen sentin korkuisen luukun yläreunaan, ja sitten tarjotin työntyy läpi. Luukku heilahtaa kiinni, kun Emily vetää harjan takaisin. Veressä killuva lihakimpale näyttää raa'alta maksalta.

Emily Harris suoristautuu, asettaa harjan takaisin paikalleen, kääntyy... ja hymyilee Jorgelle. Kuin oltaisiin cocktailkutsuilla.

”Minä en syö tuota”, Jorge toistaa.

”Syötpäs”, Emily tokaisee.

Sen sanottuaan Emily lähtee nousemaan portaita. Jorge kuulee oven sulkeutuvan ja sitten naksahduksen, joka luultavasti tulee lukosta.

Raakaa maksaa katsoessaan Jorgea oksettaa taas, mutta hän ottaa paperipussin mukista. Siinä lukee Ka’Chava. Etiketin mukaan jauheesta saa ”runsaravinteista juomaa, joka antaa voimaa seikkailuihisi”.

Jorgesta tuntuu, että hänellä on ollut aivan tarpeeksi seikkailuja loppuiäkseen. Hän työntää pussin takaisin mukiin ja istuu futonille. Hän työntää tarjottimen sivuun katsomatta sitä. Ja sulkee silmänsä.

6

Jorge torkahtaa, herää, torkahtaa uudestaan ja herää sitten kunnolla. Päänsärky on lähes lakannut ja maha asettunut. Hän vetää isän kellon ja pyörittää viisarit näyttämään kahtatoista. Joko yöllä tai päivällä, yhdentekevää. Näin hän pystyy ainakin seuraamaan, kuinka kauan on ollut täällä. Ennen pitkää joku, ehkä tämän hullun professoriparin miespuolinen jäsen, varmasti kertoo, miksi hänet on tänne tuotu ja mitä hänen pitää tehdä päästäkseen pois. Jorge arvelee, ettei koko juttu luultavasti käy järkeen, koska nämä kaksi ovat selvästikin kaistapäitä. Moni professori on kaistapäiä, Jorge on kiertänyt residenssejä niin monessa yliopistossa, että tietää sen, mutta Harrisit ovat vieneet mielipuoisuuden aivan uudelle tasolle.

Viimein hän ottaa Ka’Chava-pussin mukista. Hänen on ilmeisesti tarkoitus sekoittaa jauhe jäljellä olevan pulloveteen. Kuppi on ostettu Dillonilta, rekkakuskien levähdyspaikalta Redlundista, missä Jorge ja Freddy käyvät joskus aamiaisella. Hän olisi nyt mielellään siellä. Tai Ayersin kappelissa kuulemassa pastori Gallatinin pitkäveteistä saarna. Hän olisi mielellään lääkärin vastaanotolla odottamassa peräsuolen täyhystystä. Hän olisi mieluummin ihan missä vain muualla.

Jorgella ei ole syytä luottaa hullujen Harrisien antimisiin, mutta

kuvotuksen mentyä ohi hänellä on nälkä. Hän syö aina kevyesti ennen juoksulenkkiä ja nauttii kunnolla kaloreita vasta sen jälkeen. Paperipussi on suljettu tehtaalla, mistä päätellen jauhe on todennäköisesti vaaratonta, mutta hän tutkii pussia silti tarkkaan etsien neulan jälkiä ennen kuin repäisee suun auki ja karistaa jauheen mukiin. Hän lisää veden, sulkee kannen ja ravistaa hyvin kuten ohjeissa lukee. Hän maistaa ja sitten hotkii. Hän epäilee vahvasti, että juoma olisi syntynyt ”muinaisen viisauden” innoituksena, kuten pakkauksessa luvataan, mutta se maistuu varsin hyvältä. Suklaalta. Frappélta, jos se tehdään kasviaineksista.

Juotuaan mukin tyhjäksi hän katsoo uudestaan raakaa mak-saa. Hän yrittää työntää tarjottimen luukusta takaisin, mutta se ei onnistu, koska luukku kääntyy vain sisäänpäin. Hän ujuttaa kynnet luukun alareunaan, vetää sen auki ja työntää tarjottimen ulos.

”Hei!” hän huutaa tillittävälle lasisilmälle. ”Hei, mitä te haluatte? Jutellaan! Etsitään ratkaisu!”

Ei vastausta.

7

Kuluu kuusi tuntia.

Tällä kertaa portaita laskeutuu miespuolinen Harris. Hänellä on pyjama ja tohvelit. Hän on tosiaan harteikas, mutta muuten hintelä, ja pyjama, jossa on paloautojen kuvia kuin lasten yövaatteissa, on hänelle lepattavan väljä. Jo tuota iäkstä tyyppiä katsoessaan Jorge Castron valtaa epätodellinen tunne: voiko tämä todella tapahtua?

”Mitä sinä haluat?”

Harris ei vastaa, vaan katsoo betonilattialle hylättyä tarjotinta. Sit-ten hän katsoo luukkua ja uudelleen tarjotinta. Ja vielä varmuuden vuoksi pari kertaa: tarjotinta, luukkua, tarjotinta, luukkua. Sitten hän hakee harjan ja työntää tarjottimen takaisin häkkiin.

Jorgen mitta on täysi. Hän pitää luukkua auki ja sysää tarjottimen ulos. Verta läikähtää Harrisin lahkeelle. Harris laskee harjaa työn-tääkseen tarjottimen takaisin, mutta tekee johtopäätöksen, että se

olisi nollasummapeliä. Hän vie harjan portaiden viereen nojaamaan seinään ja valmistautuu nousemaan ensimmäiseen kerrokseen. Vaikka paskiainen on leveitä hartioita lukuun ottamatta heiveröinen, liikkeissään hän vaikuttaa varsin notkealta.

”Tule takaisin”, Jorge sanoo. ”Jutellaan tästä kahteen mieheen.”

Harris katsoo häntä ja huokaisee kuten pitkämielinen isä taaperolle. ”Saat tarjottimen kun haluat”, hän sanoo. ”Se lienee käynyt selväksi.”

”Sanoin jo vaimollesi, etten suostu syömään tuota. Maksa on raakaa ja on ollut huoneenlämmössä...” Jorge katsoo isän kelloa. ”Yli kuusi tuntia.”

Hullu professori ei sano tähän juu eikä jaa vaan nousee portaat. Ovi sulkeutuu. Lukko naksahtaa.

8

Isän kello näyttää kymmentä, kun Emily tulee alas. Hän on vaihtanut ruskeat housut kukkakuvioiseen aamutakkiin ja hänelläkin on jalassa tohvelit. *Voiko nyt olla seuraava ilta? Jorge miettii. Onko se mahdollista? Kuinka pitkäksi aikaa minä sammuin siitä piikistä?* Ajan menetys on jostain syystä järkyttävämpää kuin hyytyvä maksakimpale. Ajan menetykseen on vaikea tottua. Mutta on muutakin, mihin hän ei pysty tottumaan.

Emily katsoo tarjotinta. Katsoo Jorgea. Hymyilee. Kääntyy lähtääkseen.

”Hei”, Jorge sanoo. ”Emily.”

Emily ei käänny, mutta pysähtyy portaiden juurelle kuuntelemaan.

”Tarvitsen lisää vettä. Join yhden pullollisen ja sekoitin pirtelöjuuhen toiseen. Se oli aika hyvää.”

”Et saa vettä ennen kuin syöt”, Emily sanoo ja nousee portaat.

**KUN
IKÄ**

EI TUO VIISAUTTA

VAAN MURHANHIMOJA.

9 789520 455026

www.tammi.fi

84.2

ISBN 978-952-04-5502-6